

OBSERVORIET

Observator Gyldenernes Vej 3,
4340 Tølløse
www.observatoriet.dk

12. februar 2022

Observatoriekuppel med posten

PostNords nye frimærkeserie er en hyldest til danske bedrifter indenfor astronomi og rumfart. Serien består af fem frimærker, hvoraf det ene viser en af Observatoriets fire kupler som et symbol på Danmarks bidrag til astrometri – målingen af stjerners positioner på stjernehimlen. Anledningen er Videnskabsår22.

Store danske bedrifter og et videnskabsår

Da PostNord fik en henvendelse om at bruge rummet på deres næste frimærkeserie, hang det godt sammen med, at 2022 blev udnævnt af FN til "International Year of Basic Science and Development". Herhjemme rammesat som Videnskabsår22, som TV2's julekalender, Kometernes Jul, var en optakt til.

PostNord besøgte Observatoriet i Brorfelde, hvor en lille udendørs udstilling bl.a. fortæller om nogle af de danske bedrifter indenfor astronomi og rumfart.

"Med vores frimærker ønsker vi at fejre danske bedrifter gennem tiderne, og ingen kan være i tvivl om at vores land har bidraget til forståelsen og opdagelsen af verdensrummet. Det er det vi med de fem frimærker har skabt en lille visuel fortælling om," siger designchef i PostNord Martin Pingel.

De fem bedrifter på frimærkerne er: Tycho Brahes opdagelse af Stella Nova, Ole Rømers opdagelse af lysets tøven, den første dansker i rummet, dansk astrometri, DTU og KU's teknologi til Mars Roveren.

Kan købes som samleobjekt

Frimærkerne er frankeret med udlandsporto på 36 kr., så på Observatoriet ser man mere frimærkerne som et samleobjekt og måske et minde fra et forhåbentlig spændende besøg på Observatoriet. Frimærkerne kan også købes som førstedagskuverter, og salget starter, når Observatoriet har åbent hver dag i vinterferiens uge 7 og 8 kl. 11-17.

"Vi er stolte over at komme med på et frimærke på baggrund af forskernes arbejde med astrometrien. Rygterne vil jo vide, at Nasa kontaktede Observatoriet i 1969, da man havde brug for nogle målinger i forbindelse med månelandingen. Og det er vigtigt, at vi fortæller historierne igen og igen, så vi kan være med til inspirere børn og unge til at være nysgerrige på naturvidenskab," Sarah Sohl, kommunikationsansvarlig på Observatoriet.

En hyldest til dansk astrometri

Det kan lyde abstrakt at lave et kort over himlen, for hvordan gør man det, når alting roterer og bevæger sig? Den del af astronomien, der hedder *astrometri*, beskæftiger sig med netop det. Det var også astrometri, som den kun 22-årige danske astronom, Erik Høg, kastede sin kærlighed over, da han i 1953 blev sendt til observatoriet i Brorfelde for at måle stjernepositioner på Københavns Universitets nye observatorium. Han bosatte sig senere i Holbæk for at være tæt på Observatoriet.

OBSERVORIET

Observator Gyldenkeres Vej 3,
4340 Tølløse
www.observatoriet.dk

Erik Høg opnåede stor ekspertise indenfor feltet og udviklede metoder til at digitalisere målingerne. Det blev grundstenen i Hipparcos-missionen, der blev sendt op i 1989, og som i år 2000 resulterede i den til dato mest omfattende stjerneanalyse af i alt 2,5 millioner stjerner.

I dag bliver kataloget bl.a. brugt til at styre andre satellitters bevægelse i rummet, men dataen kan også bruges til at forske i Mælkevejens dynamik og til at udvælge, hvilke stjerner, man skal se nærmere på i jagten på andre solsystemer. Hipparcos blev efterfulgt i 2013 af Gaia-missionen, som allerede i 2016 kunne præsentere en oversigt over 1 milliard stjerner i Mælkevejen.

De fem frimærker i serien er udformet af grafisk designer Ella Clausen, PostNord.

Kontakt og yderligere information

Sarah Sohl, Kommunikationsansvarlig på Observatoriet // 72363900 // sasra@holb.dk

Alt. Julie K.L. Bouchet, leder af Observatoriet // 72 36 23 45 // jubou@holb.dk

Ella Clausen, Grafisk designer hos PostNord // 51 14 28 06 // ella.clausen@postnord.com

